

<b>Karta opisu zajęć - Sylabus</b>			
Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu			
I. INFORMACJE PODSTAWOWE			
Nazwa zajęć: <b>ADAPTACJA DZIECKA W PRZEDSZKOLU I W SZKOLE</b>		Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2024/2025	
Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia: Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym			
Język wykładowy: polski		Rodzaj zajęć: wsparcie rozwoju dzieci w wieku przedszkolnym i młodszym wieku szkolnym	
Rok studiów: II		Semestr: 4	
Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom: 4		Koordynator zajęć Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail: dr Katarzyna Król, katarzyna.krol@pansjar.edu.pl	
Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny			
FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN			
Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:			
Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
Wykład:	15	Wykład:	
Ćwiczenia:	30	Ćwiczenia:	
Laboratorium:		Laboratorium:	
Lektorat:		Lektorat:	
Projekt:		Projekt:	
Zajęcia praktyczne:		Zajęcia praktyczne:	
Seminarium:		Seminarium:	
Zajęcia terenowe:		Zajęcia terenowe:	
Praktyki zawodowe:		Praktyki zawodowe:	
Inna forma (jaka):		Inna forma (jaka):	
<b>RAZEM:</b>	45	<b>RAZEM:</b>	
II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE			
<b>Wymagania wstępne i dodatkowe:</b> Podstawowa wiedza z teorii kształcenia i teorii wychowania, psychologii ogólnej, pedagogiki oraz socjologii.			
<b>Cel (cele) kształcenia dla zajęć:</b> 1. Zdobyć wiedzy w zakresie procesów adaptacyjnych dzieci. 2. Rozpoznawanie potrzeb i możliwości dzieci oraz wykorzystywanie tej wiedzy w procesie adaptacji dziecka. 3. Organizowanie przestrzeni uwzględniającej specyficzne potrzeby i możliwości poszczególnych dzieci w procesie adaptacji. 4. Rozwijanie kompetencji społecznych, umożliwiających tworzenie atmosfery sprzyjającej budowaniu pozytywnych relacji, pomiędzy członkami procesu adaptacji (dziecko, rodzic, nauczyciel).			
<b>EFEKTY UCZENIA SIĘ OKREŚLONE DLA ZAJĘĆ I ICH ODNIESIENIE DO EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OKREŚLONYCH DLA KIERUNKU STUDIÓW</b>			

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą one od formy zajęć.

Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć*	Treść efektu uczenia się. Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:	Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się)
<b>Wiedzy - zna i rozumie</b>		
W01	proces adaptacji dziecka w przedszkolu i ucznia w szkole	K_W13
<b>Umiejętności - potrafi</b>		
U01	wspierać adaptację dzieci lub uczniów do uczenia się we wspólnocie oraz identyfikować spontaniczne zachowania dzieci lub uczniów jako sytuacje wychowawczo-dydaktyczne i wykorzystywać je w procesie edukacji;	K_U10
<b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>		
K01	budowania relacji wzajemnego zaufania między wszystkimi podmiotami procesu wychowania i kształcenia	K_K03

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

**TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA**

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

Symbol treści programowych	Opis treści programowych	Forma zajęć	Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się *	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć
		<b>wykład</b>		
TP-01	Mapa kategorialna podstawowych pojęć: adaptacja, przystosowanie, diagnozowanie adaptacji, obowiązek szkolny.	wykład	wykład, prezentacja multimedialna, dyskusja	kolokwium zaliczeniowe
TP-02	Trudności adaptacyjne dzieci i sposoby ich diagnozy.	wykład	wykład, prezentacja multimedialna, dyskusja	kolokwium zaliczeniowe
TP-03	Bezpieczeństwo dzieci w przedszkolu i szkole. Projektowanie działań.	wykład	wykład, prezentacja multimedialna, dyskusja	kolokwium zaliczeniowe

TP-04	Rola rodziców i nauczyciela w adaptacji dziecka w biegu życia. Projektowanie działań.	wykład	wykład, prezentacja multimedialna, dyskusja	kolokwium zaliczeniowe
TP-05	Samodzielność dziecka a adaptacja.	wykład	wykład, prezentacja multimedialna, dyskusja	kolokwium zaliczeniowe
		<b>ćwiczenia</b>		
TP-06	Samodzielność i niesamodzielność dziecka w wieku przedszkolnym.	ćwiczenia	Analiza przypadków, praca indywidualna i grupowa, gry symulacyjne	zaliczenie ustne prezentacja tematyczna dyskusja
TP-07	Pozycja społeczna dziecka w grupie. Koleżeństwo i przyjaźń.	ćwiczenia	Analiza przypadków, praca indywidualna i grupowa, gry symulacyjne	zaliczenie ustne prezentacja tematyczna projekt
TP-08	Konflikty między dziećmi.	ćwiczenia	Analiza przypadków, praca indywidualna i grupowa, gry symulacyjne	zaliczenie ustne prezentacja tematyczna projekt
TP-9	Profilaktyka zagrożeń związanych z adaptacją w przedszkolu.	ćwiczenia	Analiza przypadków, praca indywidualna i grupowa, gry symulacyjne	zaliczenie ustne prezentacja tematyczna projekt

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

#### **ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)**

**Literatura podstawowa** (powinna być dostępna dla studenta w uczelnianej bibliotece):

- Witamy w przedszkolu: wspomaganie procesu adaptacji dziecka do środowiska przedszkolnego, Anna Klim-Klimaszewska. Warszawa 2010
- Przystosowanie szkolne dzieci sześciolletnich ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, Marzena Buchnat. Leszno 2013
- Diagnoza całościowa w edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej: wybrane problemy i rozwiązania, Stanisława Włoch, Agnieszka Włoch. Warszawa 2009\
- Bezpieczeństwo dzieci i młodzieży: aktualne problemy teorii i praktyki pedagogicznej, red. nauk. Beata Komorowska, Piotr Mazur, Chełm 2014
- Czasopisma ( b i e ż a c e a r t y k u ł y ) „Wychowanie w Przedszkolu”, „Bliżej Przedszkola”, „Doradca Dyrektora Przedszkola”, „Dyrektor Szkoły”, „Życie Szkoły”, „Remedium”, „Nauczanie początkowe: kształcenie zintegrowane”, „Głos Pedagogiczny”, „Kreda”, „Przedszkole”

**Literatura uzupełniająca:**

- Bloomquist M., L. Trening umiejętności dla dzieci z zachowaniami problemowymi: podręcznik dla rodziców i terapeutów. Kraków 2011
- Pedagogika wczesnej edukacji: dyskursy, problemy, otwarcia / red. nauk. Dorota Klus-Stańska, Dorota Bronk, Anna Malenda. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Żak Teresa i Józef Śnieciński, 2011
- Faber A., Mazlish E, Jak mówić, żeby dzieci nas słuchały, jak słuchać, żeby dzieci do nas mówiły. Poznań 2001
- MacKenzie R., Kiedy pozwolić?, kiedy zabronić?: łagodnie, konsekwentnie, z szacunkiem. Sopot 2012
- Edyta Gruszczyk-Kolczyńska, Ewa Zielińska, Jan Amos Jelinek, Starsze przedszkolaki: jak skutecznie je wychowywać i kształcić w przedszkolu i w domu, praca zbiorowa pod redakcją Edyty Gruszczyk-Kolczyńskiej; Kraków 2016
- Jolanta Karbowniczek, Małgorzata Kwaśniewska, Barbara Surma Podstawy pedagogiki przedszkolnej z metodyką, , Kraków 2013
- Socjoterapia w pracy z dziećmi i młodzieżą: programy zajęć. Część 3, pod redakcją naukową Ewy Grudziewskiej, Warszawa 2017.
- Stein A., Akcja adaptacja, Jak pomóc sobie i dziecku w zaprzyjaźnieniu się z przedszkolem, wyd. Mamania, Warszawa 2017.
- A. Piotrowska, I.A. Stanisławska, Przedszkolak. Wielki mały człowiek, Warszawa 2022.
- L. Wiatrowska, H. Dmochowska, Dziecko u progu szkoły. Dojrzałość szkolna dzieci a ich gotowość do nauki, Wyd. Impuls, Kraków 2013.

**III. INFORMACJE DODATKOWE****BILANS PUNKTÓW ECTS****OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

Forma aktywności	Liczba godzin *
Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	45
Praca własna studenta	55
<b>SUMA GODZIN:</b>	100

**OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)**

		Liczba punktów ECTS	
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ	Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia	Ogółem: 4	1,8
	Praca własna studenta		2,2

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

**OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

przygotowanie do zajęć – W01, U01, K01 – (kolokwium zaliczeniowe, zaliczenie ustne, prezentacja tematyczna, projekt, dyskusja)  
czytanie wskazanej literatury - W01, U01, K01 – (kolokwium zaliczeniowe, zaliczenie ustne, prezentacja tematyczna, projekt, dyskusja)

### KRYTERIA OCENIANIA

Ocena kształtująca:

**Wykład:**

- dążenie, by w czasie zajęć postępowanie studenta regulowane było przez system wartości etyczno-moralnych
- na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach;

**Ćwiczenia:**

- na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań.

1. Określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga).
2. Organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów.
3. Udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy?
4. Umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską).
5. Wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się).

Ocena podsumowująca:

**Wykład:** kolokwium pisemne

Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Punktacja/oceny:

91%-100% - bdb.

81%-90% - db. plus

71%-80% - db.

61%-70% - dst. plus

51%-60% - dst.

50% – ndst.

**Ćwiczenia:** Na ocenę podsumowującą składają się oceny częściowe zdobyte w trakcie ćwiczeń; ocena przygotowanego przez studenta projektu, prezentacji tematycznej, udziału w dyskusji, kolokwium ustnego, efektów indywidualnej i zespołowej pracy studenta oraz stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności praktycznych zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.

Ocena bardzo dobra (5.0): student w pełni wykonał swoje zadania, wykazał się wysoką aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć.

Ocena plus dobra (4.5): student w pełni wykonał swoje zadania, wykazał się dość wysokim zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena dobra (4.0): student dość dobrze wykonał swoje zadania, wykazał się przeciętną aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena plus dostateczna (3.5): student przeciętnie wykonał swoje zadania, wykazał się przeciętną aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena dostateczna (3.0): student przeciętnie wykonał swoje zadania, nie wykazał się zbyt dużą aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena niedostateczna (2.0): student nie wykonał swoich zadań.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA ODLEGŁOŚĆ** - Istnieje możliwość prowadzenia części zajęć wykładowych w e-learningu na warunkach

zgodnych z aktualnym rozporządzeniem J.M Rektora PANS